

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 88/2011-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. marca 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. P. B., K., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Martin z 29. januára 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 259/2007 a rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 30. júna 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 88/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. P. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. novembra 2010 doručená sťažnosť Ing. P. B., K. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na rovnosť účastníkov v konaní zaručeného čl. 47 ods. 3 ústavy, rozsudkom Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) z 29. januára 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 259/2007

a rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) z 30. júna 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 88/2010.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa v súdnom konaní domáhal zaplata sumy 20 000 Sk s príslušenstvom z titulu nájomnej zmluvy a žiadal priznať náhradu trov konania.

O žalobe sťažovateľa rozhodol okresný súd rozsudkom z 29. januára 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 259/2007, ktorým čiastočne vyhovel jeho návrhu a vo zvyšku žalobu zamietol.

Okresný súd svoj výrok, ktorým zamietol uplatnený nárok na istinu v sume 447,69 €, odôvodnil vo svojom rozsudku tým, že *„žalobca (sťažovateľ, pozn.) nereagoval ani na skutočnosť, že žalovaný znížil svoj dlh v priebehu konania o sumu 10.723,- Sk - teda 355,93 € a v tejto časti žalobu nezobral späť, takže súd vo zvyšku uplatneného nároku, pokiaľ ide o rozdiel medzi sumou uplatnenou (663,87 €) a sumou priznanou žalobu ako nedôvodnú zamietol a to jednak preto, že žalovaný v priebehu konania svoj dlh voči žalobcovi znížil a jednak preto, že vo zvyšku (91,76 €) žaloba dôvodná, vzhľadom na vyššie uvedené, nebola“*.

Ďalej okresný súd k dôvodom zamietnutia nároku na poplatky z omeškania v odôvodnení svojho rozsudku uviedol: *„pokiaľ šlo o nárok žalobcu, na poplatok z omeškania aj z úhrady za služby spojené s užívaním bytu za apríl, máj a jún 2007, súd žalobcovi nárok na poplatky z omeškania z týchto súm (po 132,77 €, čiže 4.000,- Sk) nepriznal a to z toho dôvodu, že žalobca podľa presvedčenia súdu po ukončení nájomného vzťahu v zmysle nájomnej zmluvy bol oprávnený požadovať úhradu skutočných nákladov na služby spojené s užívaním bytu od žalovaného za predpokladu, že by ich bol žalovanému riadne vyúčtoval. Žalobca však v priebehu celého súdneho konania si takúto povinnosť nesplnil a zistenie skutočných nákladov na tieto služby, ktoré boli žalovanému v rozhodnom období nájomného vzťahu poskytované zistil až vlastným výpočtom súd a v podstate až súd vyčíslil dlh žalovaného z tohto titulu, preto podľa presvedčenia súdu žalovaný vzhľadom na nečinnosť žalobcu nemohol byť v omeškani s úhradou skutočných nákladov za služby spojené s užívaním bytu, pretože mu neboli vyúčtované. Pokiaľ žalobca ale uplatňoval nárok na poplatok z omeškania za omeškanie s úhradou zálohových platieb na tieto úhrady*

v priebehu nájomného vzťahu (mesiace apríl, máj, jún 2007) súd takémuto nároku nepriznal právnu ochranu v zmysle ust. § 3 Občianskeho zákonníka... Nemôže ísť ťarchu žalovaného tá skutočnosť, že žalobca dôsledne nerealizujúc svoje práva vo vzťahu k Spoločenstvu vlastníkov bytov tvrdil, že vyúčtovanie za rok 2007 mu nikdy nebolo zaslané. Preto je podľa presvedčenia súdu v rozpore s dobrými mravmi, aby žalobca uplatňoval majetkové sankcie za omeškanie žalovaného s platením zálohových platieb na úhrady za služby spojené s užívaním bytu, ak sám bol nečinný a po ukončení nájomného vzťahu a v priebehu celého súdneho konania žalovanému neposkytol informácie ohľadne toho, akým spôsobom jeho zálohové platby boli zúčtované na úhradu skutočných nákladov a aké tieto skutočné náklady boli.

Preto aj keď súd žalovaného zaviazal, aby v rámci súdom určenej istiny zaplatil dlh na úhradách za služby spojené s užívaním bytu, žalobcovi už nárok na poplatok z omeškania za zálohové platby na tieto úhrady nepriznal.“

Proti napadnutému rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ, ako i odporca odvolanie. Krajský súd rozsudkom z 30. júna 2010 potvrdil rozsudok okresného súdu v celom rozsahu. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že *„po preskúmaní veci došiel k záveru, že výpočet dlhu žalovaného voči žalobcovi zo strany prvostupňového súdu bol správny, a ako s takým uvedených dôvodoch napadnutého rozhodnutia sa stotožňuje“.*

Sťažovateľ v sťažnosti doručenej ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy proti napadnutým rozsudkom okresného súdu, ako aj krajského súdu navrhol tieto zrušiť a zároveň požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

Sťažovateľ v sťažnosti vyjadruje svoj nesúhlas s napadnutými rozsudkami všeobecných súdov a tvrdí, že *„k zmene z ústavného postupu na neústavný došlo až predložením veľmi podivného vyúčtovania nákladov spojených s užívaním bytu za rok 2007 predloženým JUDr. G.“.* Uvedené vyúčtovanie považuje za podvrh. Ďalej sťažovateľ v inej časti sťažnosti uvádza, že *„súd si toto vyúčtovanie vyžiadal od firmy, neviem ako na to prišiel, o ktorej nie je známa jej právna súvislosť s predmetným SVB ako to upravuje zákon č. 182/1993 Z. z. a nasl. A to § 8a a § 32c odst. 2“.*

Ďalej sťažovateľ namieta, že vyúčtovanie nie je „správne... bola by v ňom riadne uvedená adresa predmetného bytu a aj riadna predmetného SVB, bola by podpísaná osobou a označením firmy, ktorá je oprávnená takéto vyúčtovanie vypracovať a je za správnosť zodpovedná a obsahovala by jaj ďalšie náležitosti ktoré ustanovuje zákona 182/1993 Z. z. Toto všetko tomuto vyúčtovaniu chýba a súdom to ani nebolo požadované aj keď z nezrovnalosti v dátumoch muselo byť každému jasné, že sa jedná z veľkou pravdepodobnosťou o vyúčtovanie, ktoré bolo vypracované dodatočne a len pre tento súdny proces, aby mohlo dôjsť k zmierneniu sankcií pre žalovaného. K porušeniu mojich práv došlo tým, že rozsudok bol dosiahnutý protizákonným konaním (podľa môjho názoru sa jedná o jasný podvod) osoby ktorá toto vyúčtovanie vypracovala a pritom vedela že na takúto činnosť nemá oprávnenie. Súd toto všetko musel vedieť a keby bol nestranný a pristupoval k obidvom stranám súdneho konania rovnako ako mu vyplýva z ústavy nemohol by vydať takýto rozsudok, čím porušil moje práva.

Týmto rozsudkom, boli porušené nasledovné moje práva podľa článkov 46 odst. 1 a 47 odst. 3 Ústavy SR. A to z nasledovných dôvodov: Tento súd nebol nestranný pretože neúmerne zvýhodňoval jedného účastníka súdu a to odporcu. Urobil tak napriek tomu, že od začiatku bolo jasné že táto strana nedodržala právoplatne uzavretú zmluvu a v konečnom dôsledku túto stranu neúmerne zvýhodnil tým, že v rozpore so zákonom odpustil penále za neplatené záväzky. Takže ten kto neplatil a porušil zákon vlastne nebol za toto vôbec potrestaný“.

Sťažovateľ navrhuje, „aby ústavný súd právoplatný rozsudok KS Žilina a OS Martin zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie ktoré nebude v rozpore s Ústavou SR a základnými ľudskými právami a slobodami“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd sa predovšetkým musel vysporiadať s navrhovaným petitom sťažnosti sťažovateľa, „aby ústavný súd právoplatný rozsudok KS Žilina a OS Martin zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie ktoré nebude v rozpore s Ústavou SR a základnými ľudskými právami a slobodami“. Uvedený petit ústavný súd považuje za neúplný, keďže sťažovateľ doň nezahrnul návrh na autoritatívne vyslovenie porušenia označených základných práv, hoci z obsahu sťažnosti vyplýva, že dôvodom jeho sťažnosti je práve porušenie jeho označených základných práv napadnutými rozsudkami. Ústavný súd vychádzajúc z celého obsahu sťažnosti ustálil predmet tohto konania tak, ako to je uvedené v záhlaví tohto rozhodnutia bez toho, aby sťažovateľ vyzval na odstránenie nedostatkov petitu sťažnosti, pričom prihliadal na závery, ku ktorým pri predbežnom prerokovaní sťažnosti došiel, a na výrok tohto rozhodnutia.

1. Právomoc ústavného súdu na konanie a rozhodovanie o porušení základného práva alebo slobody je v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy daná iba vtedy, ak ochranu tomuto právu alebo slobode neposkytujú všeobecné súdy (obdobne III. ÚS 32/03).

Proti rozsudku okresného súdu mal sťažovateľ možnosť podať odvolanie. Ako z obsahu samotnej sťažnosti nepochybne vyplýva, sťažovateľ toto svoje právo využil. O podanom odvolaní rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom.

Uvedené skutočnosti vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy vylučujú právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o uplatnených námietkach porušenia označených práv. Takýto prístup zodpovedá doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu (napr. II. ÚS 71/04). Z princípu subsidiarity v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že ochranu základných práv a slobôd poskytujú predovšetkým všeobecné súdy. Príslušné procesné poriadky sú zárukou účinnosti tejto právnej ochrany aj zárukou zákonného prístupu k uplatňovaniu základných práv a slobôd. Právomoc ústavného súdu je preto subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (mutatis mutandis II. ÚS 13/01).

Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť v časti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie svojich práv napadnutým rozsudkom okresného súdu, odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie a rozhodnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. Pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a základného práva na rovnosť účastníkov v konaní (čl. 47 ods. 3 ústavy) vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu, ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej o zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Teda úloha ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu nespočíva v tom, aby určil, či preskúmanie veci predloženej navrhovateľom odhalí existenciu porušenia niektorého z práv alebo slobôd zaručených ústavou, ale spočíva len v

tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia. Ústavný súd teda môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00).

Dôvodom odmietnutia návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá má základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (napríklad IV. ÚS 77/02).

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu konštatuje, že nezistil nič, čo by signalizovalo prípadné porušenie označených práv sťažovateľa. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia stručne zrekapituloval rozhodné skutkové a právne významné okolnosti prípadu a dospel k záveru, že výpočet dlhu prvostupňového súdu bol správny, a stotožnil sa aj v dôvodoch napadnutého rozsudku prvostupňového súdu. Ústavný súd napadnutý rozsudok krajského súdu tak považuje za zrozumiteľný, náležite odôvodnený a ústavne konformný.

Ústavný súd pripomína, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08).

V súvislosti s námietkou sťažovateľa o údajnej nesprávosti vyúčtovania ústavný súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku okresného súdu, kde sa uvádza (s. 3

rozsudku, pozn.): „*nakoniec súd tento dokument obstaral od správcovskej organizácie V., s.r.o. so sídlom v M., ktorá v súčasnosti vykonáva správu predmetného bytového domu.*“ Vzhľadom na uvedené a po preskúmaní kópie predmetného vyúčtovania (príloha sťažnosti, pozn.) ústavný súd konštatuje, že sťažovateľova námietka týkajúca sa nesprávnosti vyúčtovania je ničím nepodložené tvrdenie a ako takú ju považuje za neopodstatnenú.

Ústavný súd tiež konštatuje, že v postupe napadnutých súdov a aplikácii na vec sa vzťahujúcich noriem nemožno badať porušenie základného práva na nestranný súd ako namietal sťažovateľ, keďže napadnutý rozsudok krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu jasne poukázal na príslušné ustanovenia právnych predpisov a dôvody, prečo sťažovateľovi nepriznal nárok na poplatky za omeškanie odporcu s platením zálohových platieb na úhrady za služby spojené s užívaním bytu.

Z týchto dôvodov ústavný súd sťažnosť v tejto časti pri jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd žiadosťou o ustanovenie právneho zástupcu pre sťažovateľa už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. marca 2011